

Dočítate sa v čísle
alebo na www.ozkovo.sk:

- Slovenskí a českí kováči rokovali – str. 2
- OZ KOVO k „40 opatreniam“ z dielne SaS – str. 3
- Bude možný skorší odchod do dôchodku? – str. 4

V ARRIVA LIORBUS RUŽOMBEROK SA DOHODLI, ŠTRAJK NEBUDE!

Tri mesiace po vyhlásení štrajkovej pohotovosti sa autobusári z Oravy a Liptova dohodli s vedením spoločnosti ARRIVA Liorbus, a.s. Ružomberok, podpísali novú kolektívnu zmluvu a zrušili štrajkovú pohotovosť. Ešte pred mesiacom však zvažovali ostrý štrajk!

Dôvodom boli pretrvávajúce rozpory pri kolektívnom vyjednávaní novej kolektívnej zmluvy v spoločnosti ARRIVA Liorbus, a.s. Ružomberok, ktoré začali už pri prvom kole vyjednávaní v decembri 2015 a nepodarilo sa ich prekonať ani po ďalších troch kolách.

K dohode nedošlo ani za účasti sprostredkovateľky z Ministerstva práce sociálnych vecí a rodiny SR na kolektívnom vyjednávaní 22. apríla tohto roku. To už bola v spoločnosti štyri týždne vyhlásená štrajková pohotovosť a napätie sa stupňovalo. Viacerí zamestnanci otvorene hovorili o ostrom štrajku (písali sme o tom v marcových Prioritách).

Vzhľadom na vyhrotenú situáciu - ešte pred vyhlásením ostrého štrajku - požiadala Základná organizácia OZ KOVO ORAVA – LIPTOV zamestnávateľa ešte o jedno neformálne stretnutie, ktoré sa uskutočnilo o pár dní neskôr, 29. apríla 2016. Aj za účasti člena predsedníctva Rady OZ KOVO, Jaroslava KORDEKA, na ňom obidve strany hľadali spoločné riešenie. Nakoniec ho našli.

Výsledkom bola dohoda, ktorá v priebehu druhého májového týždňa vyústila do podpisu novej kolektívnej zmluvy, platnej na roky 2016 – 2017. Tá má viac ako 370 zamestnancom spoločnosti ARRIVA Liorbus a.s., ktorá prevádzkuje mestskú a prímestskú dopravu v Liptovskom Mikuláši, Ružomberku, Námestove, Dolnom Kubíne a Trstenej, zabezpečiť nárast mesačnej mzdy o 25 eur. Navyše, všetkým vodičom sa k pevnej zložke mzdy mesačne prirátava 19 centov na hodinu. Zároveň majú ostať zachované všetky doterajšie benefity, ktoré mali zamestnanci vďaka odborom a „starej“ kolektívnej zmluve dojednané. Na druhej strane sa však museli zaviazat, že s ohľadom na budúcoročný nárast minimálnej mzdy budú rokovať len o navýšení pohyblivej časti mzdy, mimo pevných taríf.

Ako potvrdil predseda Základnej organizácie OZ KOVO Orava-Liptov, Jozef TYROL, priemerná mesačná mzda zamestnancov v podniku je v súčasnosti cca 800 eur v hrubom - vrátane príplatkov.

Zástupcovia zamestnancov potom 23. mája zvolali mimoriadnu konferenciu, na ktorej boli delegáti oboznámení s výsledkami kolektívneho vyjednávaní. Následne odvolali štrajkovú pohotovosť, ktorá trvala od 18. marca tohto roku.

(af, jk)

ODBORÁRI Z U.S.STEEL SA OBRÁTIA NA INŠPEKTORÁT PRÁCE

V oceliarskej spoločnosti U. S. Steel Košice spustili tretie kolo prepúšťania v tomto roku. Ďalších 29 zamestnancov sa začiatkom mája dozvedelo, že ich pracovné miesta sú k prvému júlu zrušené. V rovnakom rozsahu urobil podnik organizačné zmeny aj v apríli a marci.

Túto skutočnosť potvrdil aj hovorca U. S. Steel Košice, Ján BAČA: „Oznámili sme zrušenie viac než dvadsať pracovných pozícií v administratívne a manažmente.“ Presnejšie pracovné zaradenie zamestnancov, ktorí sa stali nadbytočnými, neuviedol. Podľa viacerých interných informácií ide aj o majstrov z rôznych divízií výroby, dispečerov výroby, koordinátorov a plánovačov výroby, technologov, ale aj zamestnanca z oddelenia vonkajších vzťahov.

LACNÁ OCEĽ Z ČÍNY

U. S. Steel od polovice minulého roka čelí zložitým obchodným a trhovým podmienkam, ktoré spôsobil masívny dovoz lacnej čínskej ocele a následný výrazný pokles cien. Košická dcéra americkej korporácie trvá na tom, že ďalšie znižovanie nákladov na pracovné sily je nevyhnutné. Odkazuje, že o ťažkej situácii v oceliarstve a v hutníctve v Európe svedčí aj nedávne rokovanie Európskeho parlamentu. Jeho poslanci na ňom odmietli, aby bol Číne priznaný status trhovej ekonomiky. „Táto socialistická krajina dlhodobo a cieľene rieši svoje problémy s nadprodukciou ocele tak, že jej predaj masívne dotuje. Ohrozuje tým aj tisíce pracovných miest na východnom Slovensku,“ vyjadril sa slovenský europoslanec Ivan ŠTEFANEČ.

ROZHODNE EURÓPSKA KOMISIA?

V uznesení Európskeho parlamentu, určenom pre Európsku komisiu sa uvádza, že v rámci antidumpingových a antisubvenčných

vyšetrení by mala byť pri hodnotení čínskych nákladov a cien využitá neštandardná metóda. Cieľom je zaručiť rovnaké podmienky pre priemysel Európskej únie. Je to dobrá správa, reagoval na rezolúciu U. S. Steel Košice. „Avšak ešte treba urobiť veľa preto, aby pravidlá hry na európskych trhoch boli pre všetkých rovnaké. Teraz je na ťahu Európska komisia, ktorá by mala vypracovať správu o súčasnom stave a navrhnuť kroky, podľa možnosti čím skôr,“ uviedol hovorca J. BAČA.

ODBORY TVRDIA: DIERA V ZÁKONE

Napriek tomu, že by zástupcovia zamestnancov, združení v Rade odborov OZ KOVO U.S.Steel Košice, mali byť dopredu informovaní o plánovanej, dlhodobej redukcii počtu zamestnancov, nie je tomu tak. Podľa predsedu Rady odborov, Mikuláša HINTOŠA, zamestnávateľ im nevie povedať, ako dlho bude každý mesiac redukovať stav zamestnancov.

Odbory v U. S. Steel rušenie pracovných miest však otvorene kritizujú. Odkazujú na memorandum, ktoré so slovenskou vládou v roku 2013 uzavrelo vedenie hutníckej spoločnosti a ktoré podniku nedovoľuje do roku 2018 hromadne prepúšťať. To znamená dať výpoved' minimálne 30-im ľuďom v priebehu mesiaca. „Tu vidíme legislatívnu diery, nakoľko počet 29 ešte nie je hromadné prepúšťanie, aj keď sa to bude realizovať po dobu dvoch alebo troch rokov. Tvrdíme, že to hromadné prepúšťanie už je, či sa to

(Pokračovanie na 2. str.)

ODBORÁRI Z U.S.STEEL SA OBRÁTILI NA INŠPEKTORÁT PRÁCE

(Dokončenie z 1. str.)

legislatívcom páči alebo nie," uviedol k danému predsedu Rady odborov OZ KOVO U.S.Steel Košice, Mikuláš HINTOŠ.

PODNET NA INŠPEKTORÁT

Odborári preto pripravujú podnet na Inšpektorát práce. Podľa nich zamestnávateľ neplní ustanovenia kolektívnej zmluvy, ktoré hovoria o tom, že svoje rozhodnutia má prerokovať s odborovým orgánom a predkladať mu plánovaný vývoj zamestnanosti a opatrenia pri ohrození zamestnanosti. „Nevie nám oznámiť ani dobu, počas ktorej bude v počte 29 zamestnancov každý mesiac redukovať zamestnanosť v podniku," dodáva M. HINTOŠ. Zástupcom odborov tiež prekáža, že posledná redukcia zamestnanosti sa netýkala žiadneho z „vyššie postavených generálnych manažérov a viceprezidentov“.

Zámer osloviť nestranný orgán potvrdil aj predseda Rady OZ KOVO, Emil Machyna. Podľa neho to vyzerá ako obchádzanie zákona: „Určite sa obrátíme buď na rozhodcu v rámci ministerstva práce a sociálnych vecí alebo na inšpektorát

práce, aby to preveril. Jednoznačne však v tomto prípade chýba komunikácia," dodal.

ZAUJÍMAJÚ SA AJ POSLANCI

Po troch kolách prepúšťania sa o pomery v košických oceliarniach začal zaujímať aj parlamentný Výbor pre hospodárske záležitosti. Od súhlasil, aby zástupcovia košickej spoločnosti prišli na pôdu parlamentu osobne informovať poslancov o prepúšťaní a ďalších zámeroch firmy. Vedenie závodu však výbor obratom informovalo, že ich zástupcovia do Národnej rady SR neprídu. „Stretnutie v navrhovanom termíne možné nebude. Avšak radi privítame poslancov v našom podniku, ak nájdeme vzájomne prijateľný termín," povedal hovorca spoločnosti Ján BAČA. Doplnil, že v zmysle memoranda z roku 2013 sa zástupcovia spoločnosti trikrát ročne stretávajú s predstaviteľmi vlády. Naposledy to bolo 4. mája tohto roku v Košiciach.

BOJKOT FIREMNÉHO DŇA

Atmosféra v košických železiarňach je tak stále napätá. Aj napriek tomu, že len pred me-

siacom došlo k podpisu novej kolektívnej zmluvy, obavy z opakovaného prepúšťania i okolnosti tých doterajších na nálade a dôvere zamestnancom nepridávajú. Aktuálne vyzvali odborári z Rady odborov OZ KOVO U.S.Steel Košice (USSK) svojich spolupracovníkov, aby bojkotovali tzv. Family Safety Day, ktorý pre rodiny zamestnancov organizuje firma už po piatykrát, tentoraz v sobotu, 4. júna. Odborári nechápu, že vedenie U. S. Steelu rozhoduje desaťtisíce eur na nezmyselné podujatia v časoch, keď firma prepúšťa zamestnancov, pričom prezident USSK, Scott BUCKISO, ako aj šéf celého koncernu, Mario LONGHI, v každom zo svojich príhovorov zamestnancom zdôrazňujú zložitú finančnú situáciu vo firme. U. S. Steel Košice preto za posledný rok zrušil rôzne spoločenské akcie, vrátane reprezentačného plesu, kurzov anglického jazyka či tradičného, charitatívneho koncertu pred Vianocami. Family Safety Day ako finančne najnáročnejšie podujatie však zo zoznamu podujatí nevyškrtli. Šéf odborov, Mikuláš HINTOŠ odhaduje, že rozpočet akcie sa pohybuje v šesťmiestnej sume. Pri priemernom plate v železiarňach by sa jej neorganizovaním ušetrila mzda pre minimálne desať ľudí na celý rok.

(af, Sita)

ČESKÍ A SLOVENSKÍ KOVÁCI ZA JEDNÝM STOLOM

V Bratislave sa v dňoch 19. a 20. mája tohto roku uskutočnilo spoločné zasadnutie predsedníctiev Odborového svazu (OS) KOVO a OZ KOVO. Nadviazali tak na minuloročné, slovensko – české kovácke stretnutie v juhočeskom Znojme, ktorého cieľom bolo po 11-ich rokoch obnoviť tradíciu spoločných, neformálnych odborárskych stretnutí.

Bola to zároveň vynikajúca príležitosť odovzdať si zaujímavé a praktické informácie, postrehy či znalosti z oblasti ekonomiky, politiky, legislatívy, pracovného i odborárskeho prostredia v oboch krajinách.

Najviac rezonovali otázky z odborárskej praxe, týkajúce sa predovšetkým kolektívneho vyjednávanía na podnikovej i sektorovej úrovni, nábory nových členov, otázky navýšenia minimálnej mzdy i aktuálneho vývoja zamestnanosti v oboch krajinách. Diskutovalo sa o vybraných, pracovno-právnych predpisoch v jednotlivých priemyselných segmentoch, BOZP, agentúrnom zamestnávaní, ale i o platnej legislatíve a Zákonníku práce, ktorý na Slovensku garantuje zamestnancom viacero nárokov - na rozdiel od našich západných susedov. V Čechách totiž stále platí tzv. karenčná doba - t.j. že zamestnanec má nárok na nemocenskú dávku až od 4. dňa svojej choroby.

Zaujala aj téma prezentácie odborov a výsledkov ich práce v slovenských a českých médiách,

ktorá je veľmi náročná a zo strany vlastníkov novín či televízií zámerne potláčaná. Zaujímavé a konštruktívne diskusie boli pre obe strany prínosom a pre českých kolegov do značnej miery aj inšpiráciou. Členovia predsedníctva Rady OZ KOVO na Slovensku sú totiž pre svoju funkciu uvoľnení zo zamestnania a pôsobia priamo v regiónoch Slovenska. V Čechách túto odborársku funkciu vykonávajú členovia predsedníctva popri zamestnaní.

Ako následne skonštatoval predseda OS KOVO, Jaroslav SOUČEK: „Som veľmi rád, že sa obnovili kontakty a stretnutia oboch predsedníctiev

- OS KOVO a OZ KOVO. Vnímam ich ako veľmi príjemné, podnetné a obohacujúce, nakoľko témy, aj problémy kovákov v oboch krajinách, sú veľmi podobné. Je veľmi prospešné sledovať odlišný vývoj v českých a slovenských odboroch, v legislatíve i v celkovom zázemí, a to aj vďaka tomu, že máme na čele štátov odlišných politických reprezentantov. Verím, že sa podarí udržať túto tradíciu a spoločne

so Slovákmi sa budeme snažiť formovať a kultivovať aj sociálne prostredie i našich partnerov pri sociálnom dialógu – zamestnávateľov. Mnoho z nich má totiž svoje filiálky na Slovensku, slovenskí podnikatelia zas v Čechách a tak, v spoločnom úsilí, môžeme byť úspešnejší a dosiahnuť výraznejšie výsledky.“

Hostiteľský predseda Rady OZ KOVO, Emil MACHYNA, rovnako potvrdil dôležitosť a vzájomný prínos takýchto stretnutí a doplnil: „Som presvedčený, že tieto stretnutia majú veľký význam. Keďže globálna ekonomika sa spája a my sme súčasťou Európskej únie, musíme viaceré záležitosti riešiť globálne, a nie lokálne. Bez partnerov, spolupráce a istej miery poznania z jednej či druhej strany to totiž nefunguje. Tým, že sa lepšie spoznáme, môžeme byť oveľa efektívnejší a aj užšie spolupracovať, napr. aj pri kolektívnom vyjednávaní, keďže mnoho slovenských podnikov má v Čechách pobočky a naopak. Ak chceme byť úspešní - tak takéto česko-slovenské stretnutia, i stretnutia blízkych krajín, napr. aj v rámci európskej priemyselnej skupiny IndustriAll Europe – význam majú a sú skutočne dôležité," povedal E.MACHYNA a na záver dodal: „Úspech totiž dosiahneme len vtedy, keď na ňom cieľne pracujeme.“

Text a foto: Anita Fáková

Najbližšie číslo PRIORÍT
vyjde 29. 6. 2016

priority

mesačník OZ KOVO, vydáva OZ KOVO v OZK SERVICE, spol. s r.o. Redakcia: ČSA 25, 974 01 Banská Bystrica. Tel.: 0911 394 318, e-mail: fakovana@ozkovo.sk. Redakčná rada: Mgr. Bc. Pavel KÚŠ, predseda, členovia: Ing. Daniela LENGYELOVÁ, Vladimír FILIPČA, Irena ŠKROVINOVÁ, Jozef BURIAN, JUDr. Martin VAVRO, Ing. Ján Štauka. Zodpovedná redaktorka Mgr. Anita FÁKOVÁ.

Grafická úprava a tlač: Tlačiareň D&M, Slovenská Lupča. ISSN: 1338-3051. Neobjednané rukopisy a fotografie redakcia nevracia. Priority nájdete aj na www.ozkovo.sk

Z ODBORÁRSKEJ KUCHYNE

PRVOMÁJOVÉ ZHROMAŽDENIE V BUDATÍNSKOM ZÁMKU

V slnečnú, prvomájovú nedeľu, sa v areáli Budatínskeho zámku pri Žiline konalo spoločné verejné zhromaždenie, organizované Konfederáciou odborových zväzov SR a Žilinským samosprávnym krajom. Krásne počasie a bohatý sprievodný program prilákali stovky malých i veľkých návštevníkov. Nechýbali ani zástupcovia odborových zväzov, združených v KOZ SR, medzi nimi železničiarov z OZ železničiarov či kováčov z OZ KOVO.

V úvode oficiálneho programu sa prítomným prihovril minister práce, sociálnych vecí a rodiny, JÁN RICHTER. Pozdravil všetkých prítomných a ocenil význam takéhoto podujatia, ktoré sa od čias prvomájových sprievodov pred niekoľkými desaťročiami pretransformovalo na priateľské zhromaždenie všetkých vekových generácií. Vyzdvihol nezastupiteľné miesto odborov v kolektívnom vyjednávaní i pri upevňovaní pozície zamestnancov v pracovno-právnom procese. Ocenil ich význam aj pri kontrole bezpečnosti pri práci a – ako dodal: „Práca nie je všedná a, bohužiaľ, nie je v každej hladovej doline ani každodenná. Preto si ju treba vážiť, treba si ju uctiť a, samozrejme, poďakovať aj tým, ktorí ľuďom prácu dávajú, pokiaľ im vytvárajú bezpečné pracovné podmienky a dávajú primeranú mzdu. Ale dôležité je si uctiť hlavne ľudí práce, a to bez ohľadu na to, či sa živia, obrazne povedané, svojou hlavou alebo svojimi rukami.“

Minister sa dotkol aj otázky prílevu pracovnej sily zo zahraničia. „V poslednom období sa snahy zamestnávateľov v maximálnej miere privádzať novú pracovnú silu z takzvaných tretích krajín istým spôsobom pristrojú. Ešte stále je 100 000 ľudí evidovaných na úrade práce, čo je viac ako v roku 2008, keď nezamestnanosť bola relatívne najnižšia. Je tu priestor na to, aby sme s ľuďmi pracovali a našich slovenských občanov pripravovali pre trh práce,“ vysvetlil.

Podľa jeho slov preto odmieta akékoľvek otvorenie priestoru na pracovnú silu zo zahraničia, pričom ho pripúšťa iba v prípade regulovaných a kontrolovaných odvetví a profesií, ktoré sa dnes javia byť na slovenskom trhu nedostatkové, ale len po konzultácii a komunikácii s príslušným zamestnávateľom a jeho odborovou organizáciou.

Na záver ešte pripomenul, že v prvý májový deň si Slováci zároveň pripomínajú aj ako deň vstupu Slovenska do Európskej únie. Stalo sa tak 1. mája 2004.

Následne sa ľuďom prihovril predseda Konfederácie odborových zväzov SR, Jozef KOLLÁR, ktorý taktiež podčiarkol nezastupiteľné miesto odborov pri kolektívnom vyjednávaní v jednotlivých podnikoch i na odvetvovej úrovni. Poukázal na skutočnosť, že v produktivite práce patria Slováci v rámci Európskej únie na prvé miesto, bohužiaľ, vo výške zárobkov medzi podnikmi. Podľa zverejnených údajov, slovenský zamestnanec stojí svojho zamestnávateľa (vrátane nákladov na odvody a ďalšie nemzdové položky) priemerne okolo desiatich eur. V Belgicku je to však 39 eur, v Slovinsku 15 eur. Klesá aj podiel mzdy na hrubom domácom produkte- HDP. Ak je vo vyspelých štátoch jej podiel 80%, na Slovensku je to necelých 40%.

Po skončení oficiálnej časti potom návštevníkov čakal pestrý sprievodný program. Vystúpila speváčka ľudových piesní a heligonkárka, Vlasta Mudríková i populárni Kandráčovci. V rámci programu sa tu uskutočnil i rekord v bozkávaní pod rozkvitnutou čerešňou. Po dvoch hodinách túto možnosť využilo 272 párov. Stánky s občerstvením i remeselnými výrobkami, sokoliari, či rôzne atrakcie pre deti umožnili návštevníkom stráviť jedinečný prvomájový deň v romantickom prostredí Budatínskeho zámku.

Text a foto: A.Fáková

V HMSK LOGISTICS ŽILINA MAJÚ SVOJE ISTÉ

Po štyroch kolách kolektívneho vyjednávanía došlo medzi zástupcami Základnej organizácie OZ KOVO HMSK Logistic Žilina a kórejskou spoločnosťou HMSK Logistic s.r.o. Žilina k dohode a podpisu kolektívnej zmluvy na rok 2016.

Tá garantuje vyše 250 kmeňovým a zhruba 50 agentúrnym zamestnancom, pracujúcim v tejto spoločnosti, so spätnou platnosťou od 1. apríla 2016, zvýšenie základnej mesačnej mzdy o 27 euro, čo po prepočte zo zvýšeného základu a benefitov, dohodnutých v kolektívnej zmluve, znamená zvýšenie u zamestnanca o 32 € za mesiac. Okrem uvedeného rastu sa zmluvné strany dohodli aj na zvýšení nočného príplatku, ktorý s účinnosťou od 1. apríla tohto roku predstavuje 0,62 eur za každú hodinu, odpracovanú v noci.

Ako uviedol predseda Výboru Základnej organizácie OZ KOVO HMSK Logistics, p. Jozef LAŠ: „V roku 2016 sme v kolektívnom vyjednávaní dosiahli pre zamestnancov spoločnosti HMSK Logistics s.r.o. Žilina najvyšší rast základných

miezd v doterajšej histórii, za čo patrí poďakovanie všetkým kolegom, ktorí sa kolektívneho vyjednávanía za odborovú organizáciu zúčastňovali, vrátane člena predsedníctva Rady OZ KOVO, Jaroslava KORDEKA.“ Ako ďalej doplnil: „Netreba zaspáť na „vavrínoch“, pretože o pár mesiacov nás čaká ďalšie kolektívne vyjednávanie o uzavretie novej kolektívnej zmluvy, nakoľko súčasná končí v závere kalendárneho roka, 31. decembra 2016.“

Dodajme, že spoločnosť HMSK Logistics s.r.o. Žilina je spoločnosťou s dominantným kórejským kapitálom (Hyundai Materials Corporation), ktorá poskytuje dodávateľské služby pre spoločnosť KIA Motors Slovakia s.r.o. Žilina. V roku 2015 dosiahla tržby vo výške 6,7 miliónov eur, pričom vytvorila zisk cca 210 tisíc eur. Hrubý priemerný mesačný zárobok v spoločnosti za rok 2015 sa pohyboval okolo 880 eur v hrubom, u väčšiny zamestnancov robotníckej kategórie to bolo okolo 750 eur.

Autor: jk

OPATRENIA Z DIELNE SaS NIE SÚ PRE VŠETKÝCH!

Odborový zväz (OZ) KOVO nesúhlasí s niektorými opatreniami, ktoré na nedávnú schôdzu parlamentu predložila opozičná strana SaS s podporou ďalších opozičných strán. Podľa zväzu sú totiž viaceré návrhy zo 40-bodového balíčka v neprospech zamestnancov.

„Politika sa má robiť pre to, aby sa zlepšila kvalita života čo najväčšiemu počtu ľudí. Ak sa má zlepšiť kvalita života len nejakému úzkemu počtu a len z liberálneho pohľadu, tak to dobré nie je. Vyrušuje nás hlavne tých 11 vecí, ktoré sa týkajú Zákonníka práce alebo nárokov zamestnancov,“ skonštatoval na tlačovej konferencii 9. mája v Bratislave predseda Rady OZ KOVO, Emil MACHYNA.

Jedným z návrhov SaS je zrovnoprávnenie príplatku za prácu v nedeľu a mzdové zvýhodnenie za prácu vo sviatok na úroveň 25 %. „Slovenský Zákonník práce (ZP) ani pracovnoprávna legislatíva nepozná príplatok za prácu v nedeľu. Nie je považovaná za sviatok. Je to deň pracovného pokoja. Už tu vidíme určitú nekompetentnosť tohto návrhu,“ upozornila podpredsedníčka Rady OZ KOVO, Monika BENEDEKOVÁ. Zároveň uviedla, že už v súčasnosti mzdové zvýhodnenie za prácu vo sviatok ZP garantuje najmenej vo výške 50 % a prostredníctvom kolektívneho vyjednávanía je ho možné zvyšovať ďalej. „Jediný cieľ tohto návrhu je v podstate zníženie mzdového zvýhodnenia za prácu vo sviatok na 25 %. Čiže o polovicu. Slovensko má 19,1 % ľudí, ktorí pracujú v nedeľu. Najviac v celej únii. Takže znížovať príplatok znamená súčasne znížovať mzdy zamestnancom,“ vysvetľuje M. BENEDEKOVÁ.

Kováči nesúhlasia ani s úpravou poskytovania náhrady mzdy pri neplatnom skončení pracovného pomeru. „Zákonník práce nelimitoval hornú hranicu, za aké dlhé obdobie zamestnávateľ v prípade neplatného skončenia pracovného pomeru je povinný zamestnancom poskytnúť náhradu mzdy. Po určitých diskusiách ostatná novela dala takýto limit, a to dĺžkou 36 mesiacov,“ vysvetlila M. BENEDEKOVÁ. SaS prichádza s návrhom skrátiť túto dobu na 6 mesiacov. „Ak by takáto novela bola schválená, znamenalo by to štátne posvätenie toho, aby zamestnávateľia bez nejakých veľkých sankcií mohli porušovať zákon. V konečnom dôsledku by to mohlo viesť k tomu, že zamestnávateľ by zamestnanca prepustil bez existencie akéhokoľvek zákonného dôvodu a jeho jedinou sankciou by bolo zaplatenie šiestich priemerných mesačných zárobkov po skončení súdneho konania,“ priblížila M. BENEDEKOVÁ s tým, že v niektorých prípadoch by to možno bola rovnaká suma ako výška odstupného, možno aj nižšia.

OZ KOVO nesúhlasí aj s návrhom zrušiť sadzby minimálnych mzdových nárokov. Na Slovensku je v súčasnosti existuje šesť. „Zrušením by v podstate opäť znamenalo zníženie úrovne miezd na Slovensku. Či je to vedec, ktorý by mal byť v najvyššej triede, alebo zamestnanec bez kvalifikácie, ich minimálna mzda by mala byť podľa SaS 405 eur. Toto je absolútne neprípustné,“ dodala M. BENEDEKOVÁ.

Liberáli navrhujú aj zrušenie pracovnej zdravotnej služby pre zamestnancov v prvej a druhej kategórii, či povinné preškolenie vodičov. Podľa OZ KOVO Slovensko je však viazané medzinárodným dohovorom, ktoré nariaďuje povinnú zdravotnú službu pre všetky pracovné kategórie. „V prípade, že sa stane nejaká havária, skúmajú sa všetky veci, či bol zamestnanec spôsobilý sofovať. Zamestnávateľia by sa vystavovali oveľa väčšiemu riziku ako nákladom, ktoré sú spojené s preškolením vodičov,“ dodal na záver predseda zväzu, E. MACHYNA.

Text a foto: A.Fáková

KOVÁCI V REGIÓNOCH

LETECKÝ DEŇ S OZ KOVO

Výbor Základnej organizácie (ZO) OZ KOVO pri spoločnosti Embraco-Slovakia v Spišskej novej Vsi v nedeľu, 15. mája 2016, zorganizoval pre všetkých zamestnancov zábavno-športový deň. Lietalo na ňom doslova všetko. Výbor ZO s pomocníkmi pri organizovaní a príprave, deti s modelmi lietadielok po areály letiska, modelári s veľkými modelmi nad hlavami účastníkov a tí odvážnejší aj skutočne, na malom motorovom lietadle nad Spišskou novou Vsou. O zabezpečenie účastníkov sa postarala spoločnosť SODEXO, ktorá sa stará aj o stravovanie zamestnancov v podniku.

Deň, plný atrakcií, bol v rámci osvetly práce odborov a naboru nových členov doslova nabitý programom. Prítomným sa predstavovali modelári s modelmi motorových aj nemotorových modelov lietadiel, policajní psovodi s ukážkou práce policajných psov, a keďže sa akcia konala priamo na letisku, odvážnejší účastníci mali možnosť preletu v malom, štvormiestnom lietadle. Pre deti boli pripravené rôzne športovo-zábavné atrakcie, ako skákacie trampolíny, šlapacie štvorkolky, lopty a veľa iných. Okrem zábavy si mali možnosť medzi sebou zasúťažiť v hádzaní hádzadiel – malých polystyrénových lietadielok - a všetci sa mohli zapojiť do tomboly, ktorej hlavnou cenou bol let vrtuľníkom. Víťazmi v tento deň boli nakoniec všetci, ktorí sa prišli zabaviť i porozprávať. Každý si z akcie niečo odniesol.

Kým sa vyhodnocovali výsledky súťaže detí, prítomným sa prihovoril aj člen predsedníctva Rady OZ KOVO Ján ŠLAUKA, zodpovedajúci za

región Košíc, ktorý prítomných vyzval k výraznejšej podpore odborov v podniku, k zvyšovaniu členskej základne a tiež pomenoval dôvody, prečo je dôležité sa takýmto spôsobom organizovať.

Aj takouto formou sa dá na pracoviskách hľadať spoločná cesta k iným ľuďom, a aj na takomto mieste sa dajú hľadať spôsoby, ako a o čom komunikovať so zamestnávateľom, kde a čo trápi

zamestnancov vo firme. Ale čo je najdôležitejšie, spojiť sa a zvýšiť tak silu odborov na pracoviskách a podporiť svojich zástupcov vo vyjednávaní a zlepšovaní našich spoločných, pracovných a mzdových podmienok vo firmách.

Výbor ZO EMBRACO-Slovakia OZ KOVO vyzýva aj ostatných zamestnancov, aby sa pridali k OZ KOVO, aby sa mohli aj takouto formou spolupodieľať na utváraní svojich pracovných podmienok. Zaviazal sa, že aj v budúcnosti sa bude snažiť nielen vyjednávať lepšie podmienky pre zamestnancov, ale aj organizovať podobné akcie pre svojich členov.

Ján ŠLAUKA

Odborári z Prakoviec športovali, aj diskutovali

V sobotu, 7. mája, v čase, keď naši hokejisti začali bojovať o prvé body na MS v Rusku, odborári zo Základnej organizácie KOVO Prakovce vybehli na trávnik na futbalovom turnaji o Pohár primátora mesta Gelnica.

Pravidelní účastníci turnaja, zamestnanci a odborári zo spoločnosti TREVA, spolu s odborármi zo spoločnosti PRAKON a POTRUBIE, združení v Základnej organizácii OZ KOVO Prakovce, strávili sobotňajšie dopoludnie nielen športovaním, ale aj v zaujímavej diskusii pri guľášoch. Na akciu pozvali aj kolegov – neodborárov, aby spoločne prebrali aktuálne témy dneška – najmä potrebu spájať sa a takýmto spôsobom aj podporiť kolektívne vyjednávanie kolektívnych zmlúv, prinášajúcich benefity našim zamestnancom. Pretože, čím je väčší počet odborárov, tým väčšia je ich vyjednávací sila, a tak boli súčasťou diskusii aj konkrétne ponuky členstva.

Pri podpore získavania nových členov pomáhali a spoločne diskutovali aj člen predsedníctva Rady OZ KOVO Ján ŠLAUKA a člen Rady OZ KOVO Ján GABONAY. Témy v diskusii sa týkali potreby združovania sa, pracovných podmienok vo firmách, ale aj čoskoro aktuálneho predlžovania veku odchodu do dôchodku a možnosti skoršieho odchodu. Metodické pracovisko OZ KOVO Prešov zapožičalo na túto akciu aj náš nový altánok s logom OZ KOVO. Pri odborároch sa na chvíľu zastavil aj primátor Gelnice, pán Dušan TOMAŠKO, ktorý ako bývalý zamestnanec spoločnosti TREVA prišiel pozdraviť bývalých kolegov.

Odborári hodnotia akciu určite za úspešnú, aj keď vo futbale nevyhrali. Ale priaznivé počasie a nábor nových členov v našom odborovom zväze tento detail bohato vykompenzovali.

Ján ŠLAUKA

SKORŠÍ ODCHOD DO DÔCHODKU PRE „RIZIKOVÝCH“ ZAMESTNANCOV

Na Slovensku je veľa zamestnancov, pracujúcich celý život na rizikových pracoviskách. Podpisuje sa to na ich zdravotnom stave. Hutníci, kováči, taviči, vodiči autobusov a mnoho iných zamestnaní je fyzicky i psychicky veľmi náročných a zamestnanci na týchto pozíciách sú vyčerpaní skôr ako iní. Pri aktuálne nastavených podmienkach ľudia, ktorí tvrdé pracovné tempo slovenských fabrick nevydržia a skončia na úrade práce, musia pre neplatenie dôchodkových odvodov počítať aj s výrazným okresaním penzie v desiatkach až stovkách eur.

Aj preto chce Odborový zväz KOVO prísť na rokovanie s vládou s novým návrhom. **Ľudia, vykonávajúci rizikové práce, by mali mať možnosť odísť skôr do dôchodku.** Podľa zväzu by sa mali zmeny prijať do konca tohto roku. „Nie je možné vydržať päťdesiat rokov robiť nočné za pásom. To naozaj zvládne len málokto, a preto treba vytvoriť možnosť skoršieho odchodu do penzie pre tvrdo pracujúcich ľudí. Ak je dnes priemerný dôchodok 400 eur, tak som presvedčený, že znížovanie nie je správna cesta. Dajú sa nájsť riešenia, aby mohli ľudia ísť skôr do dôchodku a aby mali slušný dôchodok,“ zdôraznil k danému predsedu Rady OZ KOVO, Emil MACHYNA.

ZAMESTNANCI V RIZIKOVÝCH PROFESIÁCH

Od budúceho roku sa bude predlžovať vek odchodu do dôchodku z terajších 62 rokov v závislosti od toho, ako sa bude zvyšovať stredná dĺžka života. Podľa OZ KOVO však ľudia vo vyššom veku už nedokážu vykonávať fyzicky náročnú prácu. „Ide nám o to, aby mohli ísť ľudia skôr do

dôchodku za určitých podmienok, ktoré sa dajú nastaviť,“ priblížil Emil MACHYNA s tým, že bol by rád, keby sa to týkalo všetkých. **Prednostne by sa to však malo týkať zamestnancov v rizikových profesiách.** „My to chceme dať hlavne v týchto kategóriách, 3. a 4. kategória sú najviac rizikové, ako aj nepretržitá prevádzka, prípadne niektoré typy povolání, ktoré sú fyzicky a duševne náročné. To by bolo v návrhu vyšpecifikované,“ vysvetlil E. MACHYNA.

Vláda by sa podľa OZ KOVO mohla inšpirovať Nemeckom alebo Belgickom. Odbory navrhujú, aby zamestnanec spoločne s firmou, v ktorej pracuje, prispieval do fondu, a tak spoločne vytvorili dostatočnú finančnú rezervu na skorší odchod do penzie. „Peniaze, slúžiace na skorší odchod do penzie, by sa napríklad mohli ukladať v treťom pilieri. Dôležitá je aj motivácia firiem a zamestnancov pre vytváranie úspor, slúžiacich na skorší odchod do penzie. Tu by mohla výrazne pomôcť možnosť znížovania základu dane o zaplatené príspevky,“ vysvetlil E. MACHYNA. (SITA,r)

Nemci majú zase podľa jeho slov tzv. časové konto. Keď niekto robí nadčasy a robí ich veľa a sú v pluse, tak zamestnávateľ mu zaplatí z tej sumy čiastku do Sociálnej poisťovne a môže ísť skôr do dôchodku. Podľa OZ KOVO sú tieto zmeny potrebné aj preto, že dnes je na Slovensku najviac práce v nepretržitej prevádzke a v nočných zmenách. Aj to je dôvod, prečo považujú kováci dôchodkovú reformu za kľúčovú: „Toto je téma, ktorú chceme otvoriť, a ak sa nám to nepodarí, sme pripravení ísť aj do protestov a do nátlakových akcií,“ dodal E. MACHYNA.

MINISTERSTVO SÚHLASÍ

Vek odchodu do penzie sa začína zvyšovať od roku 2017. Súčasná hranica sa zo 62 rokov v januári zvýši o dva a pol mesiaca. Udržanie takto ostrého tempa znamená, že dnešní štyridsiatnici pôjdu do penzie až vo veku 65 rokov.

„Sme otvorení diskusii o skoršom odchode do penzie v prípade ťažko pracujúcich ľudí. Tento problém aj podľa nás môžu pomôcť riešiť úspory z tretieho piliera,“ uviedol hovorca ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny, Michal STUŠKA.

Pri skoršom odchode do penzie je pre odbory tiež dôležité, aby posledné roky strávené na úrade práce, neznamenali prudké zníženie dôchodku. Podľa ministerstva práce treba konkrétne detaily prediskutovať medzi odborníkmi a vypočítať ich dosah na verejné financie. „Pri rýchлом stúpaní veku odchodu do penzie je v horizonte desať rokov možné uvažovať aj o zavedení takzvaného dôchodkového stropu,“ uviedol M. STUŠKA.

(TASR, af, jš)

MOHLO BY VÁS ZAUJÍMAŤ

NOVÁ FINTA AGENTÚR: PRAZDNE FIRMY V ČECHÁCH

Pracovné agentúry na Slovensku po sprísnení pravidiel ich podnikania začali obchádzať miestne zákony zakladaním spoločností v Česku, ktoré zastrešujú slovenských zamestnancov.

Nedávno to potvrdil štátny tajomník ministerstva sociálnych vecí a rodiny, Branislav ONDRUŠ: „Človek z Nových Zámok, ktorý nejaké obdobie pracoval v elektrotechnickej firme, zo dňa na deň prestal byť zamestnancom agentúry a stal sa zamestnancom českej firmy. Takí pracovníci zostali pracovať na pôvodnom mieste, ale už boli vyslanými pracovníkmi českej firmy,“ povedal B. ONDRUŠ k praktikám pracovných agentúr. Odhadol, že týmto spôsobom pracuje na Slovensku niekoľko tisíc Slovákov.

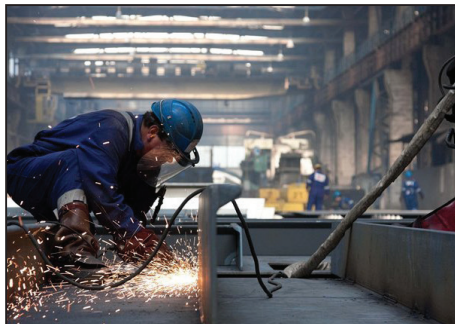
V Česku sa z dohôd o vykonaní práce s mesačnou odmenou do 10 tisíc korún neplatí zdravotné ani sociálne poistenie. „Zamestnanci, ktorí žijú a pracujú celý život na Slovensku, sú zamestnaní v českej firme, a to len preto, že keď sú zamestnaní na dohodu o vykonaní práce, tak z príjmu neplatia odvody,“ upresnil B. ONDRUŠ.

Potieranie podnikateľských aktivít takzvaných schránkových pracovných agentúr, zaregistrovaných v Česku, by mal nový slovenský zákon, ktorým Slovensko prevzalo európsku smernicu a ktorý plošne upraví pravidlá vysielania pracovníkov z firmou so

sídлом v EÚ na Slovensko. Tento zákon začne platiť v júni tohto roku.

Motiváciou pre spomínanú zmenu sídla bolo zrejme zavedenie tvrdších pravidiel pre podnikanie pracovných agentúr na Slovensku, ktoré poskytujú pracovníkov do rôznych firiem, a tiež zaťaženie príjmov z pracovných dohôd povinnými odvodmi. Podnikatelia nové opatrenia kritizujú s odôvodnením, že sú administratívne náročné a že štát na nich prenáša rôzne povinnosti.

(TASR)

AKO VPLÝVA PRÁCA NA ZMENY NA BIORYTMUS ZAMESTNANCOV

Práca na zmeny si vyžaduje kompletne sa prispôsobiť a zvyknúť si na rôznorodý pracovný čas. Zamestnanci sú nútení pracovať v ranných, poobedných či nočných zmenách, čo môže mať za následok narušenie spánkového režimu, a s tým súvisiace problémy na psychickej, ako aj fyzickej úrovni. Podľa vyjadrení psychológa k prieskumu portálu Ajobs.eu o vplyve práce na zmeny na biorytmus zamestnancov, je práve prechodné obdobie zvykania si na zmenený režim kritické a pre zamestnancov stresujúce.

Práca na zmeny sa okrem iných oblastí často objavuje v automobilovom segmente. „Na Slovensku pracuje vyše 200 tisíc ľudí v automobilovom priemysle a z toho viac než 20 % zamestnancov pracuje na zmeny, pričom priemer Európskej únie je okolo 6%“ povedala Zuzana KVOČEKOVÁ z pracovného portálu Ajobs.eu, zameraného na pracovné pozície v automobilovom priemysle.

Z prieskumu tiež vyplýva, že zamestnanci automobilového segmentu by uvítali len prácu počas dňa, no pracovať na zmeny je podľa nich vec zvyku a po určitom čase sa stáva rutinou. „Na prácu na zmeny sa dá zvyknúť, no záleží aj na tom, či človek pracuje len cez týždeň, alebo aj cez víkendy. Mne osobne by vyhovovalo pracovať len cez týždeň, aby som mal viac času na rodinu a šport,“ povedal jeden z pracovníkov automobilového závodu Volkswagen v Bratislave.

NAJNÁROČNEJŠÍ PROCES ADAPTÁCIE

Aj keď sa časom zamestnanci prispôbia pracovným zmenám, práve obdobie zvykania si nie je jednoduché a prináša so sebou stresové vypätie, zdravotné riziká a narušený spánkový režim. „Pri krátkodobých výkyvoch v spánkovom režime sa telo rýchlo zregeneruje. Keď však človek týždeň až mesiac nemá kvalitný spánok, ovplyvňuje to celý organizmus – v psychickej rovine sú to napríklad problémy s pozornosťou, pamäťou, náladou. V telesnej oblasti si človek zasa koleduje o narušenie hormonálnej rovnováhy, tráviaceho systému, imunity, kardiovaskulárneho systému,“ vysvetlil Karol KOVÁČ, psychológ z Inštitútu stresu.

Po preklenutí kritického obdobia navykania si na nočnú prácu už zamestnanci nemajú problém s kompenzáciou zameškaného nočného spánku počas dňa. „Zo začiatku to bolo ťažké, ale zvykol som si a myslím, že spánok cez deň je už plnohodnotný,“ potvrdil pracov-

ník subdodávateľského závodu v Devínskej Novej Vsi.

OBRÁTENÝ REŽIM SA MÔŽE PREJAVIŤ NESKÔR

Aj keď mnohí ľudia, ktorí dlhodobo pracujú na zmeny, vnímajú problém narušenia spánkového režimu len počas obdobia zvykania si na upravený časový systém a už nepociťujú priamy vplyv na organizmus, po rokoch takejto práce sa môže obrátený režim na zdraví prejaviť. „S vekom sa stáva človek rigidnejším, stráca do značnej miery adaptabilitu na prostredie a zmeny v časových režimoch. Na regeneráciu potrebuje viac času, ktorý nie je možné nahrádzať krátkym „šlofikom“ raz do týždňa. Navyše, po štyridsiatke dochádza u mužov aj žien k hormonálnym a metabolickým zmenám, ktoré môžu robiť ľudí citlivejšími na zmeny,“ dodal odborník z Inštitútu stresu.

Napriek vyššie uvedenému uchádzači o zamestnanie v automobilovom priemysle počítajú aj so všetkými mínusmi, ktoré práca na zmeny prináša, a podľa prieskumu nepredstavujú takú závažnú prekážku, aby prácu odmietli. (hn.sk)

KRÁTKO

SLOVENSKO SI V EÚ POLEPŠILO

Slovensko je členom Európskej únie už 12 rokov. Od vstupu do spoločenstva dňa 1. mája 2004 pritom pomer hrubého domáceho produktu na obyvateľa stúpol z vtedajších 55 % priemeru únie na súčasných 77 %. Konštatuje to vo svojej správe Zastúpenie Európskej únie v SR. Vstup do EÚ Slovensku priniesol aj viaceré ekonomické výhody. Až 85 % slovenského exportu totiž smeruje do členských krajín únie. Ekonomiku podporujú aj európske fondy, z ktorých krajina spolufinancuje až 80 % svojich verejných investícií.

PROGNÓZY RASTU SLOVENSKEJ EKONOMIKY NAD 3 %

Slovenské hospodárstvo v najbližších rokoch porastie vyše trojpercentným tempom. Vyplýva to z prognózy Európskej komisie, podľa ktorej po 3,6-percentnom raste z vlaňajška v tomto roku rast ekonomiky Slovenska spomalí na 3,2 % a následne v roku 2017 dosiahne 3,3 percenta. Ekonomiku má udržať najmä silný domáci dopyt. Rast investícií majú podporovať najmä plánované veľké investície v automobilovom sektore. Výraznou podporou hospodárstva by v roku 2016 mali byť aj rastúce výdavky domácností. Výdavky verejného sektora by mali, naopak, klesnúť. Oživenie inflácie sa očakáva až v roku 2017, na úrovni 1,5 %. Celková inflácia by mala zostať v roku 2016 blízko nulovej úrovne, keď pokles cien energií a potravín bude kompenzovaný oživením cien v službách. Aj nezamestnanosť by podľa Bruselu mala z minuloročných 11,5 % v tomto roku klesnúť na 10,5 % a v roku 2017 by mala dosiahnuť už 9,5 %. Pri verejných financiách sa predpokladá, že pri nezmenených politikách dosiahne v tomto roku deficit verejných financií 2,4 % hrubého domáceho produktu.

TRETINA SLOVÁKOV OD VÝPLATY K VÝPLATE

Vyššie 32 percent Slovákov žije od výplaty k výplate a neuspóri ani euro. Ďalších 34 percent našetrí sotva desať percent. Vyplýva to z prieskumu Nadácie Partners, realizovaného v spolupráci s agentúrou Focus. Podľa prieskumu za to môže nepremyslená spotreba a chýbajúci prehľad o výdavkoch. Z prieskumu tiež vyplynulo, že až 63 percent domácností má bežnú spotrebu vyššiu ako ideálnych 40 percent z celkových príjmov, pričom 33 percent sa pohybuje na úrovni od 60 do 80 percent. Iba u 15 percent domácností sa bežná spotreba pohybuje v pásme od 20 do 40 percent celkových príjmov. Ovplyvniť výšku príjmov je často náročnejšie ako ovplyvniť výdavky – uvádza sa v prieskume. Najkritickejšou oblasťou je nepremyslená spotreba domácností. Najviac peňazí odchádza na stravu a bývanie, ale značnú časť rodinného rozpočtu pohltí aj nákup kozmetiky, oblečenia, či voľnočasové aktivity. Podľa prieskumu, priemerná domácnosť vynaloží napríklad na stravu 218 eur, na prevádzku bytu dá 157 eur a na dopravu 51 eur, ďalších 49 eur ide na oblečenie a obuv. Ďalších 36 eur dávajú na drogeriu a hygienické potreby a 34 eur na telekomunikačné poplatky.

(Sita, TASR, r)

K NÁLEZU ÚSTAVNÉHO SÚDU K ROZŠÍRENÍU KZVS

Už niekoľko týždňov sa v médiách skloňuje problematika rozširovaní (extenzie) záväzností kolektívnych zmlúv vyššieho stupňa na základe nálezu Ústavného súdu SR zo dňa 16. marca 2016. Najmä zamestnávateľa s obľubou vyslovujú rôzne „právne“ závery a konštatovania o protiústavnosti extenzie kolektívnych zmlúv vyššieho stupňa. Hoci ešte neexistuje písomné vyhotovenie nálezu Ústavného súdu SR, možno aj na základe verejne dostupného vyhlásenia nálezu Ústavného súdu SR dospieť k absolútne odlišným právnym záverom a ich úmyselnému prekrúteniu zo strany zamestnávateľov i niektorých médií.

Všeobecne možno k záverom nálezu Ústavného súdu SR konštatovať, že Ústavný súd SR označil samotný inštitút rozširovania záväznosti kolektívnych zmlúv vyššieho stupňa za zlučiteľný s ústavnými princípmi právneho poriadku SR. Ústavný súd SR totiž konštatuje, že snaha zákonodarcu o zabezpečenie

rovnováhy medzi právami ako vlastníka, a právami zamestnancov na také pracovné podmienky, ktoré sú porovnateľné s podmienkami zamestnancov, ktorí vykonávajú prácu rovnakej hodnoty za rovnakých pracovných podmienok, je v súlade s Ústavou SR a samotnou pracovnoprávnou ochranou zamestnancov ako základným princípom pracovného práva.

Z tohto dôvodu rovnako Ústavný súd SR považuje za oprávnený aj zásah do práva zamestnávateľov na vykonávanie podnikateľskej činnosti, pričom sa opiera aj o čl. 51 Ústavy SR, ktorý predpokladá, že obsah práva na vykonávanie podnikateľskej činnosti upraví zákonodarca v príslušnom právnom predpise a že dovoľovanie sa obsahu tohto práva zamestnávateľmi je závislé od rozhodnutia zákonodarcu. To znamená, že

pokiaľ zákonodarca v rámci právneho predpisu stanoví určitú formu obmedzenia s legitímnym cieľom v podobe snahy o zabezpečenie rovnakých pracovných podmienok zamestnancov formou extenzie kolektívnych zmlúv vyššieho stupňa, nejde o porušenie ústavného práva zamestnávateľov.

Obdobne sa Ústavný súd SR vyslovil aj vzhľadom na namietanú nízku reprezentatívnosť kolektívnych zmlúv vyššieho stupňa, pričom opätovne poukazuje na skutočnosť, že pokiaľ zákonodarca nestanoví určitú hranicu reprezentatívnosti ako podmienky pre extenziu kolektívnych zmlúv vyššieho stupňa, nemožno nepokrytie napr. 50% počtu zamestnancov v danom SK NACE označiť za protiústavné vzhľadom na obsah právneho predpisu.

To, čo označil Ústavný súd SR za v rozpore s Ústavou SR, sú procesnoprávne pravidlá, t.j. spôsob, akým sa samotné rozširovanie záväznosti kolektívnych zmlúv vyššieho stupňa vykonáva. Namietala najmä fakultatívnosť (možnosť) rozhodovania ministra práce, kde samotná Komisia pre posudzovanie rozširovania záväznosti kolektívnych zmlúv vyššieho stupňa, má len poradný charakter a je na ministrovi práce, či bude rešpektovať jej odporúčanie a súčasne formu právneho predpisu, ktorými prichádza k praktickému rozšíreniu. Z tohto dôvodu preto možno považovať identifikovaný problém Ústavným súdom SR za vážnu,

nie však neodstrániteľnú prekážku ďalšieho rozširovania záväznosti kolektívnych zmlúv vyššieho stupňa.

Záverom tak musíme konštatovať, že inštitút rozširovania ako taký, je podľa právneho názoru Ústavného súdu SR za ústavne súladný, zmeniť sa musí len procesnoprávna stránka jeho realizácie, čo bude musieť byť mimochodom predmetom novely zákona o kolektívnom vyjednávaní. Z tohto dôvodu je tak do okamihu zmeny právneho predpisu pozastavený proces rozširovania kolektívnych zmlúv vyššieho stupňa.

JUDr. Marek ŠVEC, PhD.

vedúci Úseku ekonomiky a kolektívneho vyjednávania OZ KOVO

ŠIKANA V MICHALOVSEJ YAZAKI?

Vyššie 3 tisíc zamestnancov spoločnosti Yazaki Wiring Technologies Slovakia s.r.o. v Michalovciach rozčúli nariadenie vedenia spoločnosti o zákaze používania toaliet 30 minút pred skončením zmeny. Vedenie to popiera, no zástupcovia zamestnancov potvrdili existenciu zákazu. Chcú s manažérmi rokovať, aby nezmyselné nariadenie prehodnotili. Podľa inšpektorátu práce totiž môže ísť o porušovanie ľudských práv a diskrimináciu v práci.

Informácia sa objavila aj na sociálnej sieti a podľa informácií manažérky oddelenia ľudských zdrojov vo firme, Ivety VELASOVEJ, pochádza z neoficiálneho dokumentu firmy, ktorý slúži iba na interné účely. Žiadny zákaz používania toaliet v akomkoľvek čase vo firme podľa nej nariadený nebol, spoločnosť len hľadá možné riešenia na zlepšenie pracovnej disciplíny zamestnancov, ktorí vraj svoje pracoviská pred koncom pracovnej zmeny často opúšťajú skôr, ako im uplynie riadny pracovný čas.

Predseda Základnej organizácie OZ KOVO Yazaki, Ľuboslav KRAČANSKÝ priznal, že vo firme sú v tomto smere problémy s pracovnou disciplínou, no informácie o zákaze používania toaliet boli zle interpretované. „Kto na toaletu potrebuje ísť, povie to predákovi a ten ho pustí. Ide len o to, aby predák vedel, kde sa jeho ľudia nachádzajú,“ informoval L. KRAČANSKÝ a pokračoval: „Zákaz zaviedli preto, že niektorí nedodržiavajú pracovnú disciplínu a nie sú už pred koncom zmeny na svojich miestach. Tvrdia potom, že boli na záchode. V každom prípade však o tomto nariadení budeme rokovať s vedením,“ dodáva.

Japonský koncern Yazaki celosvetovo zamestnáva asi 200 000 ľudí. Michalovský závod vyrába káblové zväzky pre automobilový priemysel. Patrí medzi najväčších zamestnávateľov v zemlinskom regióne, robí tam 3 400 ľudí. V súčasnosti firma hľadá zamestnancov na pozíciu operátor výroby, láka i na zamestnanecké výhody. Ponúka plat 530 euro mesačne.

(TASR, r)

AKO NA INŠPEKCIU PRÁCE? – III. časť

Seriál o výkone kontrolnej činnosti v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci v podnikoch zavšíme popisom praktického výkonu kontroly zo strany zväzových inšpektorov OZ KOVO pre oblasť BOZP, keďže sa v praxi pravidelne stretávame s otázkami našich členov vo vzťahu k predvídaní jednotlivých výkonov kontrolnej činnosti.

Základným predpokladom pre uskutočnenie kontroly zo strany zväzového inšpektora BOZP je vykonanie tzv. oznámenia o vykonaní kontroly u konkrétneho zamestnávateľa. Toto oznámenie vyhotovuje príslušný inšpektor BOZP v súlade s vnútrozväzovými predpismi OZ KOVO po predchádzajúcej dohode a schválení zo strany predsedu Rady OZ KOVO ako štatutárneho orgánu. Podmienkou úspešne zrealizovaného oznámenia o výkone kontroly je rovnako dohoda s predsedom príslušnej základnej odborovej organizácie, realizovaná na základe §230 ods. 3 Zákonníka práce, v zmysle ktorého vzniká zamestnávateľovi povinnosť umožniť vstup do priestorov zamestnávateľa, súvisiacich s účelom vstupu, aj osobe, ktorá nie je zamestnancom zamestnávateľa, ak táto osoba koná v mene odborovej organizácie, v ktorej je združený jeho zamestnanec, na účel uplatňovania práv zamestnancov. Táto osoba je pritom povinná v nevyhnutnom rozsahu dodržiavať, vzhľadom na účel vstupu, povinnosti a opatrenia ustanovené pre oblasť bezpečnosti a ochrany zdravia, osobitné predpisy a vnútorné predpisy zamestnávateľa. Odborový orgán je povinný oznámiť zamestnávateľovi osobu, konajúcu v mene odborovej organizácie, účel a termín vstupu do priestorov zamestnávateľa.

Na základe akceptovaného oznámenia následne prichádza k uskutočneniu kontroly u konkrétneho zamestnávateľa. Samotnej kontroly v podniku sa zúčastňuje popri zväzovom inšpektorovi BOZP a zástupcovi zamestnávateľa aj predseda základnej odborovej organizácie. Zástupcu zamestnávateľa spravidla zastupuje bezpečnostný technik alebo bezpečnostnotechnická služba pôsobiaca u zamestnávateľa. Dĺžka kontroly je závislá od veľkosti pod-

niku, množstva vyhradených technických zariadení, prípadne počet rôznych samostatných výrobných a pracovných postupov.

Priebeh kontroly má u zamestnávateľov spravidla rovnakú podobu, líši sa pochopiteľne len obsah jednotlivých štádií kontroly v závislosti od charakteru podniku. Úvodná fáza kontroly je zameraná na kontrolu obsahovej a rozsahovej úplnosti dokumentácie zamestnávateľa v oblasti BOZP. Skúma sa najmä časová aktuálnosť dokumentácie, jej súladnosť s právnym poriadkom SR a najmä praktická využiteľnosť dokumentácie v danom podniku zo strany zamestnancov (zrozumiteľnosť). Sekundárnym skúmaným parametrom je rovnako miera používania tejto dokumentácie pri výkone práce zamestnancami. Podstatný dôraz sa kladie na kontrolu dokumentácie, súvisiacej s vyhradenými technickými zariadeniami (napr. existencia odborných skúšok a prehliadok zariadení). Pri zistení nedostatkov je zamestnávateľovi uložená povinnosť nápravy.

Po kontrole dokumentácie predstavuje ďalšiu fázu kontroly reálna prehliadka hlavne výrobných priestorov zamestnávateľa s cieľom odhaľovania porušení povinností, napr. pri prideľovaní používaniu osobných ochranných pracovných prostriedkov, dodržiavaní bezpečnostných postupov, bezpečnostného značenia a pod.

Záverečnou fázou kontroly je vyhotovenie protokolu o vykonaní kontroly, v ktorom sa uvádzajú napr. zistené nedostatky. Uvedený protokol sa dáva na vedomie zástupcovi zamestnávateľa a zástupcovi základnej odborovej organizácie s predpokladom dohodnutia termínov na odstránenie zistených nedostatkov.

Ing. Timea SZABÓOVÁ
vedúca Úseku ZIBP a vzdelávania OZ KOVO

Zo zahraničia

USA TLAČIA NA EURÓPU KVÔLI ZMLUVE TTIP

Niekoľko rokov plánovaná najväčšia zóna voľného obchodu na svete s 800 miliónmi ľudí sa zrejme tak skoro nezrealizuje. Transatlantické obchodné a investičné partnerstvo (TTIP) medzi USA a Európskou úniou postihol tzv. drakulovský syndróm. V momente, ako vyšli detaily dohody na svetlo sveta, hrozí celému projektu zánik. Viaceré európske štáty už zareagovali na odtajnené dokumenty z rokovania, z ktorých vychádza, že americké korporácie tlačia Európu do kúta.

Francúzsky premiér Manuel VALLS minulý týždeň varoval, že dohoda by mohla stroskotať, ak sa nevyhovie francúzskym žiadostiam na ochranu zdravia a životného prostredia. Rovnako francúzsky prezident François HOLLANDE vyhlásil, že neprijme žiadnu dohodu, ktorá neumožní prístup k verejným zákazkám v USA a poškodí európske poľnohospodárstvo. Európskych lídrov však najnovšie prekvapila svojím neblom-

ným postojom k TTIP nemecká kancelárka Angela MERKELOVÁ, ktorá sa usiluje o uzavretie dohody do konca tohto roka. Pre Európu v nej vidí veľa ekonomických benefitov, ktoré odborníci vyčíslujú na sumu 100 miliárd dolárov pre európsku, aj pre americkú stranu. Nemecký minister hospodárstva Sigmar GABRIEL však tvrdí, že rokovania o TTIP sú zastavené. „V prípade, že zmluva je zlá a nemôže priniesť pokrok všetkým zúčastneným stranám, nemá zmysel v nej pokračovať,“ povedal GABRIEL.

Podľa Johna HILARYHO z aliancie Stop TTIP nemožno súhlasiť so zmluvou, ktorá pripomína labyrint procedúr, schopných zablokovať akýkoľvek návrh EÚ, ktorý by išiel proti záujmom USA. Takisto aj mieru, s ktorou budú môcť korporácie a priemyselné skupiny ovplyvňovať vývoj regulačnej spolupráce. Holandská pobočka organizácie Greenpeace zverejnila roky utajované dokumenty o dohode TTIP v čase, keď stojí Európa pred viacerými výzvami, ktoré ohrozujú jej celistvosť. Podpísanie nevýhodnej dohody, ktorá by podľa odhadov pripravila milión Európanov o prácu, spôsobila prílev modifikovaných amerických potravín do Európy, zhoršila životné prostredie a umožnila tvorbu zákonov v prospech veľkých firiem, najmä amerických, by prilialo olej do ohňa. Najmä teraz, keď únia upriamuje svoju pozornosť na britské referendum o zotrvaní alebo odídení krajiny zo spoločného európskeho bloku. To sa uskutoční 23. júna. Mnoho Britov je nespokojných so stavom, keď únia zasahuje svojimi reguláciami do chodu krajiny. Po dohode TTIP by sa zrejme situácia z ich pohľadu ešte zhoršila. Odchod z únie sa najnovšie spomína už aj v Českej republike a vo Francúzsku.

(TASR)

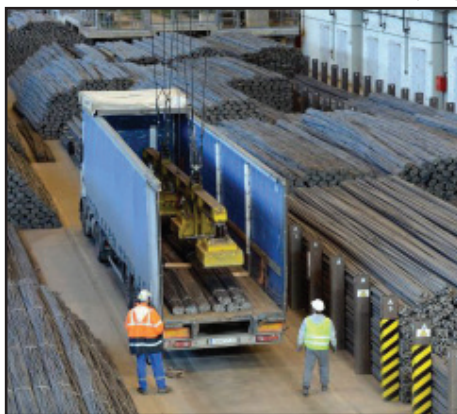
EUROPOSLANCI NEHCÚ UZNAŤ ČINU ZA TRHOVÚ EKONOMIKU

Čína nie je podľa kritérií Európskej únie (EÚ) trhovým hospodárstvom, konštatovali na svojom zasadnutí poslanci Európskeho parlamentu (EP). V rámci rozpravy so zástupcami Rady a Európskej Komisie hľadali spôsob, ako bojovať s nekalou konkurenciou zo strany Číny po 11. decembri 2016, kedy by mali na základe jej prístupového protokolu k Svetovej obchodnej organizácii (WTO) nastať zmeny vo vyšetrovaniach Pekingu za účelom ochrany obchodu v EÚ. Európsky parlament k tejto téme prijal aj samostatné uznesenie.

Väčšina poslancov v rámci rozpravy kritizovala Peking za netransparentnú politiku štátnej pomoci a štátne dotácie čínskych firiem, dôsledkom čoho sú nízke ceny exportu, neodrážajúce vzťah ponuky a dopytu. Nadmerná výrobná kapacita Číny je podľa nich zdrojom lacného exportu, ktorý v EÚ spôsobuje škody najmä oceliarskemu priemyslu a ohrozuje tak státisíce pracovných miest. Poslanci vyzvali Európsku komisiu, aby čo najskôr predložila návrh novej právnej úpravy na boj proti dumpingovému dovozu. Podľa ďalších musí EÚ vyslať jasný signál, že Čína nebude uznaná za trhovú ekonomiku. Čína je účastníkom takmer 80 % všetkých antidumpingových konaní v EÚ a od roku 2010 celosvetovo vzrástli antidumpingové a antisubvenčné opatrenia proti čínskym tovarom až o 60%. Preto je nevyhnutné zreformovať existujúce nástroje na ochranu férového obchodu v EÚ tak, aby európski výrobcovia mali na trhu rovnaké podmienky ako ich konkurencia.

Napr. Spojené štáty americké sa nedávno rozhodli uvaliť finálne dovozné clo na čínsku, za studena valcovanú plochú oceľ, a to vo výške 522 percent. Američania dospeli k záveru, že tieto produkty sú predávané na americkom trhu pod náklady a získali nepoctivé dotácie. USA vlní dovoz plochú oceľ valcovanú za studena v celkovej výške 272,3 milióna USD (241 miliárd eur). Táto oceľ sa primárne používa pri výrobe automobilových karosérií, spotrebičov, lodných kontajnerov a v stavebníctve. Práve kvôli lacnej oceli doteraz v USA zaniklo 12 tisíc pracovných miest. USA tiež uložili finálne antidumpingové clo aj na japonskú oceľ, valcovanú za studena, vo výške 71,35 percenta.

(Sita)

Z AUTOMOBILOVÉHO PRIEMYSLU

VOLKSWAGEN NAJVÄČŠÍ ZAMESTNÁVATEĽ

Slovensko má nového top zamestnávateľa. Automobilka Volkswagen Slovakia vlni registrovala 10 800 zamestnancov, čím prekonala doterajšieho najväčšieho zamestnávateľa u nás - U.S.Steel Košice. Iba za minulý rok vytvorila automobilka okolo tisíc nových pracovných miest. Podľa expertov je to ďalším potvrdením dôležitosti automobilového priemyslu v slovenskej ekonomike. „Taktiež je to určitý obraz sily bratislavského závodu. Vplyv mal na tom nepochybne nábeh na výrobu nového SUV Audi Q7. Netreba však zabudnúť ani na stredné Slovensko, kde postupne rastie závod v Martine, či na závod v Stupave, ktorý je z technologického hľadiska veľmi zaujímavý,“ vysvetľuje prvenstvo Volkswagenu analytik Slovenského automobilového inštitútu, Martin JESNÝ. Minulý rok investovala firma na Slovensku 414 miliónov eur.

VZNIKÁ AUTOMOBILOVÁ AKADÉMIA

Zväz automobilového priemyslu SR (ZAP SR), automobilky Volkswagen Slovakia, PSA Groupe Slovakia a Kia Motors Slovakia, spolu so Strojníckou fakultou STU v Bratislave, Materiálovotechnologickou fakultou STU v Trnave a Žilinskou univerzitou v Žiline spúšťajú pre žiakov základných škôl spoločný projekt Automobilovej JUNIOR akadémie 2016 (AJA). Ambíciou je priblížiť hravou formou mladým ľudom štúdium technických odborov a otvoriť verejnú a odbornú diskusiu na tému ohrozenia konkurencieschopnosti priemyslu nezáujmom o štúdium technických odborov. Prvý ročník AJA sa otvára v mestách sídiel výrobných závodov slovenských automobiliek, a to v Trnave 11. 7., Žiline 25. 7. a v Bratislave 22. 8.2016. Týždenný vzdelávací a zážitkový program AJA je určený žiakom, ktorí ukončili štúdium v siedmom a ôsmom ročníku základných škôl. Časť programu pritom bude prebiehať na akademickej pôde a časť priamo vo výrobnom závode. Všetky potrebné informácie spolu s prihlasovacím formulárom nájdú záujemcovia na web stránke www.ajakademia.sk.

Podľa analýzy potrieb trhu práce potrebuje Slovensko 31 % absolventov škôl s vysokoškolským vzdelaním. Na štúdiu na VŠ sa však zo stredných škôl hlási viac ako 60 % absolventov. Zarážajúca je skutočnosť, že viac ako 55 % absolventov VŠ nie je štyri roky po skončení štúdia zamestnaných v odbore, ktorý vyštudovali. Podľa analýzy ZAP SR viac ako 30 % študentov na VŠ študuje odbory, ktoré trh práce nepotrebuje. Alarmujúcou je tiež skutočnosť, že zamestnávateľom do dôchodku ročne odíde viac ako 33.000 kvalifikovaných pracovníkov, zo stredných škôl však vyjde iba 5000 pracovníkov s potrebnou kvalifikáciou.

VW NAPRIEK ŠKANDÁLU PREDBEHOL TOYOTU

Nemecký koncern Volkswagen je opäť najväčším predajcom áut na svete. V prvom štvrtroku 2016 znova prekonal svojho najväčšieho globálneho rivala, ktorým je Toyota. Obe značky pritom zaznamenali globálne zníženie dopytu. Za prvé tri mesiace tohto roku VW zákazníkom predal 2,51 milióna vozidiel. Ide o štvrtročný pokles o 0,8 percenta. Toyota dosiahla pokles 2,3 percenta, čo predstavuje predaj 2,46 milióna automobilov. Za minulý rok VW navyše dosiahol kvôli riešeniu emisného škandálu, ktorý prepukol v septembri 2015, stratu. Výsledky predajov však dokazujú, že zákazníkovo emisná kauza ovplyvnila len čiastočne. V medziročnom porovnaní VW dodal 9,93 milióna vozidiel, čo predstavuje pokles o dve percentá. Toyota v minulom roku klesla len o 0,8 percenta na hodnotu 10,15 milióna predaných vozidiel.

(r, Sita, TASR)

VIETE, KTORÉ BYLINKY SÚ NAJUŽITOČNEJŠIE?

Ludstvo už od nepamäti využívalo liečivú silu bylín. To, čo naše staré mamy pestovali v záhradkách, dnes často „znovuobjavujeme“. Prinášame vám preto niekoľko tipov dostupných, a pritom mimoriadne účinných bylín, ktoré si môžete dopestovať aj vo vašom domácom prostredí. Tu je prvých päť.

1. ALOE VERA

Aloe Vera je mimoriadne populárna izbová rastlina. Už starovekí Egypťania ju považovali za rastlinu nesmrteľnosti a vyše 6000 rokov sa Aloe Vera používa na liečbu mnohých zdravotných problémov. **Má antibakteriálne, antivírusové a protiplesňové účinky, ktoré pomáhajú imunitnému systému pri čistení tela od toxínov a patogénov.** Obsahuje minerály, enzýmy, vitamíny a aminokyseliny, a tiež veľa minerálnych látok, dôležitých pre rast a zdravú funkciu všetkých systémov tela. Zároveň zlepšuje tok v metabolických dráhach tela.

Aloe vera tiež **výborne lieči rôzne choroby a poškodenia kože.** Jednoducho stačí naniesť číry gél, ktorý je vo vnútri listov, na popáleniny, ekzémy alebo drobné rezné rany a gél začne účinkovať.

Ak tento gél prehltnete, **pomáha aj pri liečbe zápchy či iných porúch trávenia.** Tiež obsahuje kyselinu salicylovú, ktorá bojuje so zápalom a baktériami.

Využitie Aloe vera:

- lieči mierne popáleniny, regeneruje poškodené tkanivo
- upokojuje pokožku po spálení slnkom či pri alergických kožných reakciách
- zabraňuje vyrážkam a lieči akné
- spomaľuje prejavy starnutia pokožky
- šťava z aloe vera zmiernuje poruchy trávenia
- znižuje hladinu cukru v krvi, predovšetkým u diabetikov
- zmiernuje zápchu, žalúdočné vredy, zápal hrubého čreva, hemoroidy, infekcie močových ciest

2. MÄTA

Mäta je prírodný osviežovač dychu, **pomáha zmierniť plynatosť, žalúdočné ťažkosti a príznaky, spojené s kinetózou, ľudovo tzv. morskou chorobou.** Mäta má mnoho liečivých účinkov, medzi nimi **dokáže napr. posilňovať nervovú sústavu, pomáha od bolesti hlavy, pôsobí proti nespavosti a proti ďalším zdravotným problémom.**

Je trvácnou rastlinou, ktorá kvitne v júni až septembri. Listy mäty obsahujú silicu, mentol a ďalších viac ako 40 látok, ktoré majú blahodárne účinky na tráviace ústroje. **Pomáha odstraňovať kŕče, pôsobí protizápalovo, podporuje funkciu pečene.** Inhalovanie mäty pomáha pri

zápaloch dýchacích ciest. Mäta pôsobí aj proti nespavosti, stresu a bolestiam hlavy.

3. TYMIÁN

Tymián pomáha liečiť vredy v ústach a zmierniť zápach z úst. Zároveň poskytuje úľavu pri zápale hrtana a mandlí.

Tymiánový olej je jedným z najvyužívanejších, širokospektrálnych esenciálnych olejov. Vzhľadom k jeho obsahu antioxidantov **je dobre známy v boji proti rakovine.** Je dobrým zdrojom viacerých minerálov a vitamínov, vrátane vápnika, železa, chrómu, mangánu a vitamínu K. **Výborne lieči akné a často sa využíva ako liek proti kašľu a infekciám hrdla. Posilňuje imunitu a pomáha pri čistení obličiek či liečbe obličkových kameňov.** Pomáha aj pri chronickej únave, bolesti svalov, vysokom krvnom tlaku, parazitoch, Alzheimerovej chorobe, vypadávaní vlasov, cukrovke, nespavosti i proti predčasnému starnutiu.

4. ROZMARÍN

Táto bylina, v minulosti symbol lásky a vernosti, zlepšuje kognitívne- poznávacie funkcie užívateľa, **znižuje poškodenie a starnutie mozgu a bolo preukázané, že významne bojuje proti rakovine.**

Rozmarín **posilňuje srdce, stimuluje lymfu, uvoľňuje stuhnuté svalstvo, prekrvuje mozog, čím zvyšuje schopnosť koncentrácie. Tiež zvyšuje krvný tlak, upokojuje nervové vyčerpanie, podporuje činnosť pečene, žlčníka a tráviacej sústavy, pomáha liečiť obličkové koliky a má aj antiparazitárne účinky.** Dokonca pôsobí proti celulitíde. **Využíva sa pri dezinfekcii, pomáha pri zahlienení pľúc a pri nádche, znižuje bolesť pri reumatizme a dne.** Vzhľadom k tomu, že v siliciach rozmarínu sú obsiahnuté silné antioxidanty, **výrazne pôsobí aj v prevencii nádorových ochorení.** Rozmarín je vynikajúci pri rekonvalescencii a veľmi pomáha aj v geriatrii.

5. HARMANČEK

Pocitujete nepokoj, úzkosť alebo ťažkosti so zaspávaním? Stačí si zaliať čerstvé kvety rumančeka horúcou vodou, nechať lúhovať asi 15 minút a popíjať. Harmanček je známy pre svoju schopnosť pomôcť ľuďom relaxovať.

Niečo na zasmiatie

V obchode sa rozpráva predavačka s mladíkom: „Mladý muž, máme tu pálenku a osemnásť už bolo?“

A mladík na to: „Áno, už je 18:45.“

Primár pri vizite rozkáže lekárovi: „Tomuto pacientovi nasadte ihneď silné antibiotiká, už tretí deň má horúčku cez 40 stupňov!“ Počuje ich pacient na susednom lôžku a nesmelo prehovorí:

„To nie je horúčka, pán primár... On len stratil lyžičku a už tretí deň si mieša čaj teplomerom....“

Pýta sa všetečná susedka malej Mirky: „Je maminka doma?“

„Nie je.“

„A tatinko?“

„Tiež nie.“

„A čo babička?“

„Tá sa tiež stihla schovať.“

Príde zamestnanec za riaditeľom žiadať o zvýšenie platu: „Pán riaditeľ, nemohli by ste mi zvýšiť plat? Veď vo firme robím už 30 rokov a plat mám len 800 eur mesačne, čo to dnes je?!“

Riaditeľ na to: „Pozri Jano, je pravda že zarobíš 800 eur mesačne, čo je 9600 eur ročne, ale... Rok má 365 dní, z toho je 52 sobôt a 52 nediel. To je už len 261 dní. Ďalej máš 25 dní dovolenky a 20 dní si bol ziaľ chorý, 24 dní si mal „péčko a erko“, čiže to je už len 192 dní. Deň má síce 24 hodín, ale ty pracuješ len 8 hodín, čiže 1/3 dňa, čo znamená 64 dní. Nehovoriac o tom, že v roku máme 13 sviatkov, čo sú dni pracovného pokoja a teda robíš len 51 dní. To je len 2,5 mesiaca do roka. No a čo chceš viac za robotu 2,5 mesiaca? Veď si uvedom, že zarábaš 3.840 eur mesačne. Veď toľko nemá ani riaditeľ!!“ Zamestnanec len zašepká: „Prepáčte, nechcel som vyrušovať...“

